

Lokal grunnordning i Slettebakken sokn Justert 2021

Vedtatt MR 9.3.2021, foreløpig vedtak.

Ordning for hovedgudstjeneste – lokal grunnordning

Vedtatt i **Slettebakken menighetsråd** 9. mars 2021 (foreløpig vedtak)

Orienteringer og kommentarer er ført i grønt.

A Hovedgudstjeneste

Ut fra struktureksempelene har menighetsrådet vedtatt følgende typer hovedgudstjenester:

Høymesse. Kan benevnes som høymesse, gudstjeneste eller høytidsgudstjeneste.

Familiégudstjeneste. Kan benevnes som familiemesse eller familiégudstjeneste.

Ungdomsgudstjeneste. Kan benevnes som Ungdomsgudstjeneste, Ung messe, AUFA (Av Ungdom For Alle).

B Gangen i gudstjenesten

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

– Ledd 1 Forberedelse:

Etter sammenringing følger kort informasjon om det som angår dagens gudstjeneste.

Informasjonen gis ved medliturg eller liturg (ML/L) og avsluttes med:

ML/L: La oss være stille for Gud.

Etter kort stillhet følger tre bønneslag med den største klokken.

– Plassering av syndsbekjennelsen:

Syndsbekjennelsen legges til ledd 17, før forbønn.

– Dåpens plassering i hovedgudstjenesten:

Etter Gloria

- Ledd 8 Dagens bønn:
Dagens bønn brukes i høymesser når det ikke er dåp. Eventuell bruk i andre gudstjenester avgjøres av liturg eller gruppen som forbereder gudstjenesten. *Nytt*

- Ledd 9 Første lesning og 11 Andre lesning
I høymesser med dåp kan de to lesetekstene leses sammenhengende med kort stillhet mellom. Ved andre hovedgudstjenester kan en eller begge lesetekstene utgå.

- Ledd 16 Kunngjøringer:
Kunngjøringer gis muntlig som eget ledd før synsbekjennelsen og skriftlig på programarkene. *Nytt*

- Plassering av eventuelle hilsener, vitnesbyrd og forbønnsønsker i gudstjenesten:
Hilsener, vitnesbyrd og forbønnsønsker legges til kunngjøringsplassen

- Vi minnes de døde og ber for de sørgende:
Døde minnes ikke i gudstjenestene. I kirkebønn bes det for sørgende.

- Plassering av menighetens takkoffer:
Takkoffer samles inn under nattverdsalme (ledd 20 Forberedelse av måltidet) eller som kollekt ved utgangen når det ikke er nattverd.

- Under ledd 20 Takksigelse og bønn «Troens mysterium»
Leddets «Stort er troens mysterium» brukes normalt ikke, men er likevel aktuelt når vi bruker musikken fra Allmenn serie III og ved bruk av nattverdbønn F.

- Under ledd 21 Nattverdmåltidet
 Mer utførlig fredshilsen: **Nei**
 Brødsbrytelse: **Ja**
 «Kom, for alt er ferdig»: **Ja**

C De enkelte leddene

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Ledd 4 Samlingsbønn:

Som normalordning brukes samlingsbønn 1-3, gjerne med kirkeårstillegg.

Ved gudstjenester tilrettelagt for barn brukes, som normalt, samlingsbønn 1, gjerne med kirkeårstillegg eller samlingsbønn 5, alternativt 6-7.

Ved særskilte gudstjenester og anledninger kan gjerne samlingsbønn 10 og 11 brukes.

- Ledd 5 Syndsbekjennelse:

Som normalordning brukes syndsbekjennelse A, eventuelt B.

I gudstjenester tilrettelagt for barn og unge brukes alternativ B, bønner fra andre kilder eller utformes lokalt. Alternativ velges av liturg eller den gruppen som forbereder gudstjenesten.

- Ledd 6 Bønnerop Kyrie

Her brukes tekstformene som svarer til de musikalske seriene. Ved enkelte anledninger kan kyrielitanier som N13-981 eller N13-976 benyttes, ev tekstformer fra andre kilder.

- Ledd 7 Lovsang Gloria:

Normalt brukes grunnformen for Gloria med kort eller fullstendig Laudamus eller tekstformer som svarer til de godkjente musikalske seriene. Andre former for lovsang eller lovsangs-omkvad kan forekomme ved enkelte gudstjenester. Ved gudstjenestene 2. påskedag og Allehelgensdag kan andre tekstformer brukes (se vedlegg). Gloria utelates i fastetiden.

- Ledd 12 Evangelium [Kirkemøtet 2019: Halleluja er nå et obligatorisk ledd](#)

Halleluja: Alternativ avgjøres av liturg eller gruppen som forbereder gudstjenesten.

- Ledd 14 Trosbekjennelse Credo:

Normalt brukes den apostoliske trosbekjennelse og leses vanligvis. Den nikenske trosbekjennelsen brukes på høytidsdager, gjerne sunget. Nikenum kan også brukes på

noen større dager som for eksempel Kristi åpenbaringsdag, Kristi forklarelsesdag, Maria budskapsdag, 2. påskedag, Allehelgensdag m.fl.

– Ledd 18 Forbønn:

Forbønnen utvikles/velges slik at de ulike temaområder og modeller, formulerte forbønner og litanier gjerne brukes. Liturg samarbeider med medliturg og/eller med gruppen som forbereder gudstjenesten. Som normalordning ved høymesser brukes gjerne Forbønnsmodell 1. Ved høymesser i fastetiden bruk normalt *Litania* som forbønn, samt på Bots- og bønnedag.

- Menighetssvar til forbønn:

[Kirkemøtet 2019: Bruken av menighetssvar er 11 alternativer.](#)

Normalt brukes alternativ 1 (Herre, hør vår bønn) i høymessen. Alternativ 4 (Herre, vår Gud, hør oss når vi ber) kan gjerne brukes ved gudstjenester tilrettelagt for barn og unge. I enkelte gudstjenester kan andre alternativer i gudstjenesteboken brukes samt S97 161 (Å Gud, hør vår bønn). [Siste alternativ må søkes om da den ikke er av de 11 god kjente](#)

– Ledd 21 Takksigelse og bønn

Fadervår:

Den nyere tekstform brukes. Fadervår synges ved alle gudstjenester når det er nattverd.

– Ledd 23 Måltidets avslutning

Takkebønn:

Alternativ avgjøres av liturg og gruppen som forbereder gudstjenesten.

– Ledd 25 Velsignelse:

Alternativ avgjøres av liturg og gruppen som forbereder gudstjenesten.

– Ledd 26 Sendelse:

Utsendelsesordene avgjøres av liturg eller av gruppen som forbereder gudstjenesten.

D Menighetens deltakelse i svar og bønner

har gjort følgende vedtak:

- Den avsluttende delen av bønnene for takkoffer, ledd 19 og 20:

Alle: Ta imot oss og våre gaver i Jesu navn. Amen.

Nytt

- Den avsluttende delen av tilsigelsesordet etter utdelingen, ledd 22:

Alle: Han styrke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv.

Nytt

- Den avsluttende delen i tre av alternativene til takkebønn etter nattverdmåltidet, i ledd 23:

Takkebønnen leses i sin helhet av liturgen.

E Nattverd

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Vin og brød:

Det brukes alkoholfri rødvin og glutenfrie oblater.

- Utdelingsmåte:

Ved høymesse er utdelingsmåte normalt ved kneling på alteringen. Intinksjon kan brukes ved større gudstjenester og ved familiemesser og ungdomsgudstjenester.

- Bruk av Nattverdordning for særlige anledninger: *Gjelder nattverdbønn G*

Nattverdbønn G kan brukes ved familiemesser og ungdomsgudstjenester eller om det for eksempel er svært mange dåp i en høymesse.

F Dåp

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Dåpsfamiliens eller andre medliturgers medvirkning under dåpen:

Medlemmer av dåpsfølget, barn eller unge brukes gjerne som medliturger.

- Bruk av dåpslys:

Utdeles under dåpshandlingen og settes i egen stake for resten av gudstjenesten.

- Når i gudstjenesten dåpsbarnets/dåpskandidatens fulle navn skal nevnes:

I kunngjøringene

- Hvor ofte det kan være dåp i hovedgudstjenesten:

Dåp kan normalt holdes i alle hovedgudstjenester.

- Hvor mange dåpsbarn/dåpskandidater det kan være i en gudstjeneste:

Det kan være inntil 4 dåp i høymessen og 3 i familiegudstjeneste og ungdomsgudstjeneste.

- Dåp i egen gudstjeneste

I hovedsak ved dåp av konfirmanter dersom familien ønsker dette.

G Liturgisk musikk Orientering: Kirkemøtet 2017/19: Etter avsluttet prøve- og utviklingsperiode siden 2011 består den godkjente liturgiske musikken nå av følgende.

- Tre allmenne *) serier: Allmenn I : Musikken fra høymessen 1977
Allmenn II : En nyutviklet 'rytmisk' serie
Allmen III : En gjennomkomponert **) messe av Trond Kverno
- Egen serie for festtiden: Nyere musikk, men også noe fra festserien -77 (Agnus Dei)
- Egen serie for fastetiden: Nyere musikk, men også noe fra festserien -77 (Sanctus)
- Musikk til Prefasjonsdialogen, Trosbekjennelsen, Fadervår, Benedicamus/Velsignelsen er i hovedsak avgrenset til musikken fra 1977/89.

*) Med allmenne serier menes at disse kan brukes gjennom hele kirkeåret.

**) Med gjennomkomponert messe menes at melodistoffet også omfatter ledd utenom hovedleddene Kyrie, Gloria, Sanctus og Agnus Dei.

Musikk Slettebakken selv valgte å prøve ut fra 2012 er ikke videreført. Musikk menigheten ønsker å bruke utenom den autoriserte, må det søkes biskopen særskilt om.

Menighetsrådet søker om flg:

- Ved forbønn utenom høymessen: Ved enkelte gudstjenester kunne bruke Salmer-97 161 (Å Gud, hør vår bønn) som bønnesvar.
- Videreføre bruken av Kyrie og Gloria av Magnus Beite (2011) i familiegudstjenester.
- Videreføre en årelang tradisjon med å kunne bruke Egil Hovland sine gjennomkomponerte messer for påske (Uppståndelsemässa 1968) og Allehelgensdag (Allehelgensmessen 1970), eventuelt annen messemusikk.

Menighetsrådet har gjort vedtak om musikk til følgende ledd: Nye melodier er ført i grønt.

Alternativ og innføringstidspunkt for nye melodier avgjøres av liturg/kantor i samarbeid med gruppen som planlegger gudstjenesten.

– Bønnerop Kyrie:

Kyrie 1a (Trond Kverno) fra Allmenn serie I ved de fleste høymesser gjennom kirkeåret med unntak av festtidene og fastetiden.

Kyrie 1b fra Allmenn serie I (Halvdan Nedrejord) ved særskilte anledninger.

Kyrie fra Allmenn serie II (Mari Tesdal Hinze) ved ungdomsgudstjenester

Kyrie fra Allmenn serie III (Trond Kverno) ved høymesser på større dager som Kr. Åpenbaringsdag, Kr. Forklarelsesdag, Maria budskapsdag, 2. påskedag, Allehelgensdag o.l.

Kyrie fra festserien (Trond Kverno) i festtidene

Kyrie fra fasteserien (Terje Kvam) i fastetiden

Kyrie av Magnus Beite (Liturgisk musikk 2011) ved familiegudstjenester.

Ved gudstjenestene 2. påskedag og Allehelgensdag kan særskilt liturgisk musikk av Egil Hovland brukes, jfr oppstandelsesmessen og Allehelgensmessen, evt annen messemusikk.

– Lovsang Gloria:

Gloria 1a eller 1b (Rolf Karlsen) fra Allmenn serie I ved de fleste høymesser gjennom kirkeåret med unntak av festtidene og fastetiden.

Gloria 1aB (NoS-13: 276 vers 2-4) ved enkelte anledninger uavhengig av kirkeåret.

Gloria fra Allmenn serie II (Magnus Beite) ved ungdomsgudstjenester

Gloria fra Allmenn serie III (T Kverno) ved høymesser på større dager som Kr. Åpenbaringsdag, Kr. Forklarelsesdag, Maria budskapsdag, 2. påskedag, Allehelgensdag o.l.

Gloria fra festserien (Trond Kverno) i festtidene

Gloria av Magnus Beite (Liturgisk musikk 2011) ved familiegudstjenester.

Ved gudstjenestene 2. påskedag og Allehelgensdag kan særskilt liturgisk musikk av Egil Hovland brukes, jfr oppstandelsesmessen og Allehelgensmessen, evt annen messemusikk.

Gloria utelates i fastetiden.

– Halleluja:

I høymessen brukes hallelujaomkved fra salmeboken, salmevers eller svarledd/omkved med halleluja, ev. lovprisning/Benedicamus i ledd 25.

I fastetiden erstattes halleluja av svarledd/omkved fra salmeboken som innholdsmessig svarer til fastetiden (tractus).

Respons: **Hallelujaomkvedet gjentas eller det synges en kort salme eller annet svarledd ved menighet eller kor. Høytidsversene (Nos 41, 193 og 228) brukes på førstedagene. Alternativer avgjøres av liturg eller gruppen som forbereder gudstjenesten.**

- Trosbekjennelse Credo

Nikenum: Egil Hovlands melodi (Nos-13 nr 978.1)

Apostolikum: Melodi nr 3 fra Graduale Romanum (Nos-13 nr 979.1)

- Menighetssvar (forbønn): *Kirkemøtet 2019: Bruken av menighetssvar er 11 alternativer.*

Alternativ 1 (Herre, hør vår bønn) brukes normalt i høymessen.

Alternativ 4 (Herre, vår Gud, hør oss når vi ber) kan gjerne brukes ved gudstjenester tilrettelagt for barn og unge. I enkelte gudstjenester kan andre alternativer i gudstjenesteboken brukes samt S97 161 (Å Gud, hør vår bønn).

- Hilsen Prefasjonsdialog:

Når messemusikken fra Allmenn serie III (Trond Kverno) brukes, kan dette også omfatte prefasjonsdialogen fra samme serie.

- Hellig Sanctus:

Sanctus fra Allmenn serie I (Gregoriansk/Egil Hovland) ved de fleste høymesser gjennom kirkeåret med unntak av festtidene og fastetiden.

Sanctus fra Allmenn serie II (Torbjørn Dyrud) ved ungdomsgudstjenester

Sanctus fra Allmenn serie III (Trond Kverno) ved høymesser på større dager som Kr. Åpenbaringsdag, Kr. Forklarelsesdag, Maria budskapsdag, 2. påskedag, Allehelgensdag o.l.

Sanctus fra festserien (Harald Gullichsen) i festtidene

Sanctus fra fasteserien (Per Steenberg) i fastetiden

Sanctus fra Allmenn serie I (Gregoriansk/Hovland) ved familiemesser

Ved gudstjenestene 2. påskedag og Allehelgensdag kan særskilt liturgisk musikk av Egil Hovland brukes, jfr oppstandelsesmessen og Allehelgensmessen, evt annen messemusikk.

- Fadervår:

Fadervår synges normalt i høymessen etter Nos 985.1

- Du Guds Lam Agnus Dei:
 - Agnus Dei fra Allmenn serie I (Trond Kverno) ved de fleste høymesser gjennom kirkeåret med unntak av festtidene og fastetiden.**
 - Agnus Dei fra Allmenn serie II (Tore Aas) ved ungdomsgudstjenester**
 - Agnus Dei fra Allmenn serie III (Trond Kverno) ved høymesser på større dager som Kr. Åpenbaringsdag, Kr. Forklarelsesdag, Maria budskapsdag, 2. påskedag, Allehelgensdag o.l.**
 - Agnus Dei fra festserien (Gregoriansk/Egil Hovland) i festtidene**
 - Agnus Dei fra fasteserien (Henrik Ødegaard) i fastetiden**
 - Agnus Dei fra Allmenn serie I (Gregoriansk/Hovland) ved familiemesser**
 - Ved gudstjenestene 2. påskedag og Allehelgensdag kan særskilt liturgisk musikk av Egil Hovland brukes, jfr oppstandelsesmessen og Allehelgensmessen, evt annen messemusikk.**

- Velsignelsen: (Lovprisning og velsignelse)
 - Som normalordning brukes Lovprisning I A. Når messemusikken fra Allmenn serie III (Trond Kverno) brukes, kan dette også omfatte velsignelsen (Lovprisning IV) fra samme serie. Ved bruk av festserien kan Lovprisning II brukes.**

H Medliturger

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Når medliturg skal benyttes der det er angitt ML/L eller L/ML:
 - Der det er angitt ML/L skal i hovedsak ML brukes. Der det er angitt L/ML skal liturg i hovedsak benyttes.**

- Plan for hvordan medliturgenes medvirkning kan utvides:
 - Normalt holder medliturg informasjonen om dagens gudstjeneste, leder trosbekjennelsen og forbønnen og leser kunngjøringene. Medliturg medvirker ved dåp og nattverd. Medliturg bærer korset når det er prosesjon og kan lese deler av dåps- og nattverdliturgien. Det kan gjerne være flere medliturger i gudstjenesten; barn, forsangere, korgupper etc.**

- Retningslinjer for medliturgenes antrekk (sivilt antrekk eller liturgiske klær):
 - Sivilt antrekk, evt hvit kappe eller korkappe, for eksempel konfirmanter/korsangere. Nytt**

I Bevegelser og handlinger

Kirkemøtet -19: Hovedregel at menigheten står • under inngangsprosesjon, inngangssalme og hilsen • under evangelieprosesjonen • under hallelujaomkvedet og lesningen av evangelieteksten • under trosbekjennelsen • når en minnes de døde • under nattverdliturgien fra prefasjonsdialogen og fram til utdelingen begynner • under utgangssalme og velsignelsen • under utgangsprosesjonen.

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

– Inngangs- og utgangsprosesjon:

Det er alltid inngangsprosesjon ved dåp, konfirmasjon og familiegudstjenester.

Inngangsprosesjon kan også skje for å bære inn brød og vin m.m.

– Evangelieprosesjon:

Som normalordning brukes ikke evangelieprosesjon, men kan benyttes i enkelte gudstjenester og ved spesielle anledninger.

Nytt

Dette avgjøres av liturg eller gruppen som forbereder gudstjenesten.

– Søndagsskoleprosesjon:

Det kan være søndagsskoleprosesjon etter den første lesningen.

– Hvordan ofring skal skje:

Takkoffer tas normalt opp i benkene. Ved gudstjenester uten nattverd ved utgangen.

– Anledning til lystenning:

Ja, ved lysgloben, ev ekstra lys ved bønnevandring og minnegudstjeneste.

– Frembæring av brød og vin:

Frembæring av brød og vin kan skje før gudstjenesten eller ved inngangsprosesjonen.

Brødet og vinen settes på alteret eller et eget sidebord.

Nytt

J Praktiske forhold og tilrettelegging

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Rutiner for bruken av kirkerommet før, under og etter gudstjenesten:
Det tilstrebes ro i kirkerommet i god tid før gudstjenesten begynner. Tilrettelegging og øvelser bør normalt være ferdig senest 15 min i forkant.
- Universell utforming:
Kirkerommet er utformet slik at det er enkelt å bevege seg også med bevegelseshemming.
- Retningslinjer for privat fotografering og lyd- og bildeopptak under gudstjenesten:
Fotografering er tillatt sittende i kirkebenkene.
- Andre faste rutiner ut fra lokalt særpreg og lokale behov:
Ingen

K Retningslinjer for årsplanen

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Hvor ofte en skal feire de ulike typene hovedgudstjenester i menigheten:
Det feires gudstjeneste hver søndag, om sommeren etter egen turnus i samarbeid med Landås menighet. En gang i måneden feires familiegudstjeneste og 2 ganger i halvåret ungdomsgudstjeneste.
- Dersom det er flere kirker, i hvilken kirke de særskilte høytidsdagene skal feires, og hvordan disse dagene kan veksle fra år til år:
En kirke.
- Hvordan menighetens trosopplæring skal integreres i gudstjenestefeiringen:
I hovedsak deltar barn på en gudstjeneste pr årskull. De deltar i planlegging og gjennomføring. Ulike oppgaver i henhold til trosopplæringsplanen.

- Hvordan en i gudstjenestelivet skal ta hensyn til menighetens planer for diakoni, misjon, kirkemusikk osv.:

Diakoni:

Menigheten har diakoniplan, revidert 2019. Kirkebuss sørger for transport til gudstjenester. Det arrangeres normalt kirkekaffe med formål å samle gudstjenestedeltakerne til uformelt felleskap og inkludere nye kirkesøkende. Pårørende til døde som det er holdt gravferd for inviteres til minnegudstjeneste nyttårsdag kveld der også diakonen medvirker. Sommerstid legges en gudstjeneste til menighetens eldresenter. Ved menighetens takkoffer vektlegges diakonale formål hvorav Kirkens nødhjelps fasteaksjon står sentralt. Det søkes tilrettelegging og deltagelse for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Misjon:

Menigheten har avtale om et ytre misjonsprosjekt. Det tas opp takkoffer til dette prosjektet et visst antall ganger pr. år. Det settes fokus på ytre misjon i gudstjenestesammenheng bl.a. ved å informere og inspirere menigheten når det er takkoffer til misjonsarbeidet.

Kirkemusikk:

Menigheten har kirkemusikkplan fra 2014. I tråd med denne legges det vekt på medvirkning av musikere og musikanter, kor og sangere i de ulike typer hovedgudstjenester.

- Temagudstjenester:

Det er ønskelig å holde eksperimentelle gudstjenester utenom hovedgudstjenesten søndag. Disse gudstjenestene trenger ikke følge ordning for hovedgudstjeneste.

Vedlegg

Struktur for menighetens hovedgudstjeneste(r)